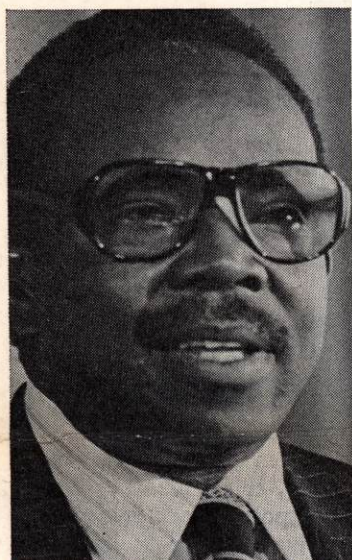

Holdningsendring forutsetning for ny verdensorden

Tanzanias ambassadør til de fem nordiske land, J. E. F. Mhina, talte i Caux i august, om «Industriarbeidernes moralske ansvar for en ny verdensorden».

Arbeiderbevegelsens historie over hele verden har vist hvorfor arbeiderne behøvde å forene seg, sa Mhina. Landene i den tredje verden, som for en stor del forsyner Vesten med råvarer, er idag innstilt på å bruke samme metoder som fagbevegelsen i Vesten

U-landene må organisere seg i kampen for en ny verdensorden, hevdet ambassadør J. E. F. Mhina, Tanzania. «Samtidig viser erfaringen at varige løsninger først blir mulige når konfrontasjons-stadiet er forbi, som i Zimbabwe. En forandring i menneskers tenkning og holdning er en forutsetning for at en ny orden skal bli virkelighet.»

har brukt, for å oppnå høyere levestandard og et bedre liv. Men med fallende råvarepriser og stigende priser på ferdigvarer er det umulig å heve lønningene for arbeiderne i den tredje verden. Fattigdommen, sulten, de lave lønningene og den lave levestandarden må det imidlertid gjøres noe ved, og det nå, erklarte ambassadøren.

«De rike land forventer å øke sin levestandard hvert år. Det er regjeringenes erklærte mål. Men de høyere lønningene betraktes som en produksjonsutgift, det samme gjelder høyere skatter for offent-

Prisen på kaffe og prisen på lastebiler

Kaffeprisen ned med 3,20 pr. kilo! Den glade nyhet nådde oss i september. Men i Tanzania og andre kaffedyrkende land var det en dårlig nyhet.

De rike lands luksus betales med vår fattigdom, hevdet Tanzanias ambassadør til de nordiske land, J. E. F. Mhina, under sin tale i Caux (se over).

Som et eksempel nevnte han at Tanzania i 1975 måtte betale 10 tonn kaffe for å skaffe seg en Scania lastebil. Ti år tidligere var det bare 5 tonn. I-landene bruker sin økonomiske makt til å holde prisene på råvarer fra u-landene nede, mens de stadig øker prisene på sine egne ferdigvarer.

Nr. 5 – 1980

ny verden

INFORMASJON OM MORALSK OPPRUSTNING

lige tjenesteytelser — alt dette inngår i de høyere priser som u-landene må betale for ferdigvarer. Derfor kravet om en ny økonomisk verdensorden.

Da jeg kom hit til Caux, hørte jeg en meget viktig uttalelse, som stadig kommer tilbake til meg: 'Det er ressurser nok i verden for alles behov, men ikke for alles grådighet.' Men dette er et helt annet spørsmål enn behovet for nye strukturer eller bedre fordeling.» Ambassadør Mhina illustrerte med noen erfaringer fra sin tid i Norden:

«Jeg har forstått at mens arbeiderne under krigen i Europa ville akseptere en noe senket levestandard, så insisterer befolkningen i fredstid på en årlig vekst i levestandard på 10%, ja helt opp til 20%. I de 4 1/2 år jeg har bodd i Sverige har jeg sett denne økede levestandard brukt til lystbåter, større biler og sommerhus. Dette er forøvrig sant for alle de nordiske land.»

Forandringene kan bare komme gjennom en fornemmelse av realitetene og en forståelse av at selv om våre interesser ikke er identiske, så henger de sammen, sa ambassadøren til slutt. Men det krever også mot og visjon, uten dette er intet stort blitt til virkelighet. Det er et ansvar for dette spørsmål som jeg velger å kalle et moralsk ansvar.

Forts. side 6

Politikere i Caux

I dagene 19.—24. august i år møttes politikere igjen i Caux, til uformelle møter og samtaler. I fjor sto Zimbabwe på dagsordenen. I år var samtalen naturlig nok preget av andre konfliktsituasjoner, i Afrika og Midt-Østen, og av spørsmålet om en ny økonomisk verdensorden.

En mann på vei fra et krigsherjet land til møtet for politikere i Caux spurte seg selv: «Hva gjør du nå hvis du treffer en av dine politiske motstandere der?»

Tre dager senere ble han konfrontert med en slik motstander. De kranglet. Men i dagene som fulgte begynte de å høre på hverandre og lærte å respektere hverandre.

Den franske parlamentariker Jean-Marie Daillet ga slike hendelser betegnelsen *Caux-fenomenet* (le phénomène de Caux). I fjor ble fenomenet tydelig demonstrert da folk fra tre stridende partier i Rhodesia/Zimbabwe-konflikten møttes i Caux. Et fjell av fordommer og hat ble ryddet av veien i løpet av en august-uke. Og da de samme politikerne møttes noen uker senere til forhandlingene i Lancaster House i London, hadde de allerede et grunnlag for ærlige drøftelser. Stilt overfor nye problemer i Zimbabwe etter uavhengigheten, fortsetter de å gjøre sin innflytelse gjeldende. Da en politiker fra Namibia hørte om denne delen av Zimbabwes uavhengighetshistorie, spurte han: «Kunne det ikke holdes et lignende møte for namibiere fra alle partier?»

De tre japanske senatorene som tok del i årets politiker-møte i Caux hadde ikke kommet så langt at de lå i krig med hverandre, men de hadde stått på motsatt side i et avgjørende spørsmål for etterkrigstidens Japan — debatten om sikkerhetstraktaten med USA i 1960. En av dem var den gang leder av studentbevegelsen i Zengakuren og ble fengslet to ganger. En annen var nå leder for Forsvarskomiteen i Overhuset, og den gang sjef for politiet i Tokio. Den tredje senatoren kom fra den japanske fagbevegelsen, som hadde vært dypt splittet i den perioden. De samstemte i at de nå ville arbeide for en moralsk opprustning av Japans politiske liv.

Under de mindre møtene hvor bare politikerne deltok, fant det sted en åpning av hjertene som var like bemerkelsesverdig hos de herdete politiske profesjonelle fra de rike land som hos de mer frittalende representantene fra utviklingslandene. Som én mann sa: Folk lyttet heller enn å besvare sine egne spørsmål før andre fikk sjanse til å vurdere dem.

En episode var typisk. En japansk senator hørte talen til en etiopisk flyktning. Senere sa han at begivenhetene i Afganistan hadde skygget for lignende tragedier på det afrikanske kontinent, og at han nå ville ta opp situasjonen der med det japanske utenriksdepartementet.

Dette var ett av mange resultater fra en konferanse som til tider var dyptgripende, og som ga deltakerne en ny innsikt i hvordan man kan leve med det ansvar og press som møter en politiker.

Pierre Spoerri

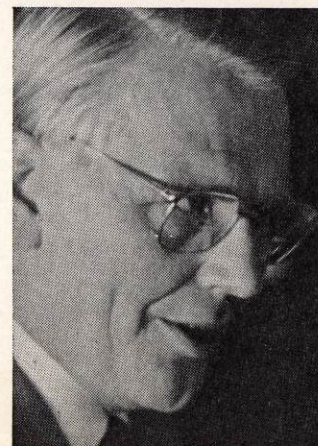
Nytt utgangspunkt i forholdet til kommunist-landene

Peter Petersen, medlem av Forbundsdagen i Bonn:

To konklusjoner, tror jeg, kan trekkes av det som skjedde i Polen i sommer. Den første er at kommunismen er ferdig som bærer av håp og visjon for menneskeheten. Men *antikommunismen* er også død: Den lettvinde troen på at vi har rett og de tar feil. Vi trenger noe langt mer enn det.

La oss ikke nærme oss Øst-landene med den holdning at vi har svarene — de har flere svar enn vi. Selv blir jeg alltid slått av troen og offerviljen hos vanlige mennesker i Øst-Europa når jeg reiser dit.

Men la oss tenke igjennom hva vårt eget politiske og ideologiske utgangspunkt må være, hvis vi skal forhandle med lederne i kommunist-blokken — som nå vet hverken ut eller inn, annet enn at de er kommet til veis ende.

Peter Petersen, CDU-representant i Forbundsdagen i Bonn. Han var delegat fra Vest-Tyskland til Den interparlamentariske unions møte i Øst-Berlin, hvor det kom delegasjoner fra 75 land.

Jeg tror at nøkkelen for dem av oss som har med kommunist-verdenen å gjøre, er en erfaring av tilgivelse i vårt eget liv. Det polske folk er redd for tyskerne. I vårt navn ble seks millioner av dem drept i siste krig — så bare en idiot kan unngå å forstå deres frykt. Slike ting kan ikke glemmes eller dekkes over.

Lidelse og bitterhet som ikke er leget, gir grobunn for nye konflikter. Hvis et solid forhold skal bygges må det være tilgivelse til stede. Men på det grunnlaget kan det bli en helt ny begynnelse — og jeg tror at det er mulig i vårt forhold til polakkene og russerne.

Det finnes ikke noe sted i verden hvor mer bitterhet er blitt leget, enn her i Caux. Etter krigen var vi tyskere totalt isolert. Våre naboer hadde lidd umåtelig, og ville ikke ha noe med oss å gjøre. Sterke krefter i USA sa at Tyskland måtte holdes nede for alltid — at vi måtte bli en jordbruksnasjon uten universiteter og uten industri.

Men det har gått annerledes. En av grunnene var at Frank Buchman da han kom til Caux i 1946, spurte etter tyskerne. Franskmenne var rystet, hollenderne var rasende. De hadde lidd så meget. Men Buchman sa: «Uten Tyskland kan dere ikke bygge et nytt Europa,» og han åpnet døren for oss. Mange av mitt lands politikere og fagforeningsledere gikk gjennom den døren. Ingen sa til oss at vi hadde handlet galt. Men idet vi målte oss selv i forhold til absolutte moralnormer — ikke bare individuelt men som nasjon, da forsto vi behovet for — og mottok — tilgivelse.

Slutt på resignasjonen

Johannes Østtveit, Planleggingssjef, Kristelig Folkeparti:

Min kone og jeg hadde vært kristne i mange år, men det var i Caux for 11 år siden at vi ble utfordret til å være åpne mot hverandre. Absolutte moralnormer hjalp oss til å se hva det betyr i praksis å gjøre Guds vilje.

Jeg oppdaget her at verdensproblemene er større og mer kompliserte enn jeg hadde fått inntrykk av gjennom avisene. Enda viktigere: jeg fant en dimensjon av håp da jeg så hvordan en ny faktor kunne komme inn i fastlåste situasjoner gjennom mennesker som adlød Guds ledelse. Jeg forsto at en viss resignasjon hadde sneket seg inn i vårt familieliv. Vi trodde ikke at vi kunne overvinne de små konfliktene og irritasjonsmomentene i hverdagen. Og jeg hadde samme slags resignasjon i meg i forbindelse med politikken.

Vi trenger Caux slik at vi kan finne en visjon for Guds plan med oss. Guds plan for ekte løsninger av små og store problemer er konkret og tilgjengelig. Han tvinger aldri noen til å følge den, men Han gir mot og styrke til dem som bestemmer seg for å adlyde Ham. Vi behøver ikke gi opp. Gud gir håp, både til hjernen og hjertet — og Han vil bruke dette stedet til å spre et slikt håp til hele verden.

Katastrofe eller rettferdighet

André Diligent, Frankrike:

En politiker er alltid en skuespiller. I Caux kan man ikke spille teater. Da jeg var her første gang, gikk alle meg på nervene. Jeg begynte å snakke om hjernevask. Men til slutt måtte jeg innrømme at det ikke var faren for hjernevask som bekymret meg. Jeg var redd for å få hjertet mitt vasket. Og jeg skjønnte at jeg trengte å bli mer likefrem.

Utallige tekniske løsninger er foreslått som midler til å overkomme kløften mellom Nord og Sør: Et nytt internasjonalt pengesystem, mindre avhengighet av energi, metoder for å fremme naturlig vekst i u-landenes økonomi. En ny Marshall-plan for den tredje verden er blitt foreslått. Men uten en moralsk revolusjon parallelt med alt dette, vil krisen fortsette. Hvis utviklingen går videre som hittil, står verden enten overfor en atomkatastrofe, de fattiges opprør eller en langsom død.

Vi tidligere kolonimakter har et forferdelig ansvar. For tredivde år siden slåss jeg for uavhengighet for afrikanske land. Forleden dag sa en venn til meg: «Du ble lurt. Se på korrupsjonen i visse land, stammekrig helt siden vi trakk oss ut, og Sovjet i tillegg.» «Javel,» sa jeg. «Det er skjedd fordi vi, dengang vi var i disse landene, overså deres åndelige og intellektuelle potensial. Vi reise vår vei da vi hadde utnyttet deres ressurser, uten å gi dem sjanse til å trene sitt eget lederskap og finne sin egen bestemmelse.»

Jo eldre jeg blir, desto sterkere fornemmer jeg at problemene i menneskenes hjerte er mer avgjørende enn tekniske spørsmål. Det finnes ingen uløselige problemer. Kanskje grunnen til at f. eks. Midt-Østens situasjonen ikke er blitt løst, er at vi ikke har vært

Ungt vertskap

«Vår oppgave og vårt ansvar for fremtiden» var tittelen, og unge fra mange land holdt trådene i sin hånd. De fikk ansvaret for 12 konferansedager, og høstet rike erfaringer. Ett siktepunkt var da også å sveise sammen et team av unge som kan samarbeide over landegrensene.

Idéen meldte seg i fjor høst: En konferanse i Caux, ikke for unge, men ledet av unge mennesker som ønsket å lære hva det vil si å bære ansvar for verdensbegivenhetene. I dagene 5.—17. august i år var det derfor et ungt vertskap på rundt 50 fra alle kontinenter som la opp møter og seminarer i fellesskap. Jean Marque Duckert fra Sveits forteller:

— Vi kom til at representanter fra forskjellige nasjoner skulle ta ansvar for hver sine avsnitt. Britene og hollenderne bestemte seg for å arbeide sammen. Ikke ubetinget enkelt. Hollenderne fryktet at brite-nes tallmessige overlegenhet skulle virke dominerende. Temaet de valgte, ble derfor: *Mellommenneskelige relasjoner*. Også forholdet mellom mann og kone, menneske og Gud, kom levende og uventet frem på programmet i den forbindelse.

Tyskere og franskmenn behandlet temaet *Modenhet*, fordi samarbeidet over landegrensene, med endel reising frem og tilbake under forberedelsene i vår, krevet både tålmodighet og modenhet. Skandinavene la opp to møter i fellesskap. Nord- og søramerikanerne valgte temaet *Frihet og ansvar — er vi fri til å tjene?* Sveitserne behandlet *De rikes fattigdom*. De presenterte blant annet skuespillet *Return Trip*, som handler om narkotikaspoørsmålet og ble vist forskjellige steder i Sveits tidligere i år av en amatørgruppe fra Bern. Stykket var meget realistisk og viste veien bort fra avhengighet av falske stimulanter av forskjellige slag.

At temaet interesserte, viste deltakerantallet under hovedmøtene: mellom 500 og 650 til de fleste av dem. Det var høyt, når en tar i betraktning at så mange til enhver til var beskjeftiget med praktisk arbeid på konferanseområdet.

Jeg tror også at tilstedeværelsen av folk fra alle verdensdeler hjalp til å åpne øynene hos konferansedeltakerne for menneskehetens behov. På den bakgrunn tok man beslutninger for fremtiden — ikke først og fremst med egen vekst og realisering for øye, men ut fra tjenestemotivet.

20 av de unge som tok del i de 12 august-dagene i Caux går videre til direkte innsats. Enten i Frankrike med et skuespill om Frans av Assisi som skal vises der, i Sveits med *Return Trip*, eller som deltakere i et ti måneders treningsprogram i Caux.

smittende nok i vår vilje til rettferdighet og vår kjærlighet.

De siste 20 årene av dette århundre vil bli et kapp- løp mellom katastrofe og en rettferdighetens og solidaritetens ånd. Jeg sier ikke at ånden fra Caux vil løse alt. Men jeg sier at intet vil bli løst uten ånden fra Caux.

Et familiefirma i Fribourg

Jacky Brandt er leder for en familiebedrift i Bulle, Kanton Fribourg i Sveits. Bedriften ble grunnlagt som kunstmie for 79 år siden av Brandts bestefar. Idag har firmaet 25 ansatte og arbeider med metallkonstruksjoner, vesentlig for bygningsindustrien.

Alle beslutninger i bedriften tas sammen med bedriftsrådet. Firmaets fortjeneste deles med de ansatte, eller re-investeres slik man etter samråd finner det mest tjenlig.

Jeg gjorde visse erfaringer da jeg besluttet å prioritere mennesket fremfor de materielle resultater i min bedrift. Stille ettertanke hjalp meg til å se klarere, til å få riktig avstand til tingene, til å unndra meg mange slags press slik at jeg kunne lytte til det som talte dypest i samvittigheten. Det betydde også ofte at jeg kom til å ta større sjanser enn det som er vanlig i forretningslivet.

Åpenhet som risikoforsikring

I fjor hadde vi laget et stort overbygg foran en matvareforretning. Arkitekten ringte meg og fortalte at det var i ferd med å sige ned flere centimeter. Jeg ville skyve skylden på festeteknikken, men faktum var at jeg ikke hadde studert problemene tilstrekkelig på forhånd, og ikke hadde fulgt godt nok med under byggingen. Jeg måtte erkjenne, også overfor arbeiderne, at jeg hadde villet spare på festekostnadene fordi anbudet mitt hadde vært lavt, og at jeg nå måtte betale reparasjonsutgiftene.

Det at man tar beslutninger sammen med bedriftsrådet, påvirker både motivering og deltagelse. Sakene skal ikke være avgjort på forhånd. Man må sammen søke hva som er best å gjøre, i alles interesse. Ved innkjøp av nye maskiner eller innføring av ny teknikk for eksempel — er det bare et innfall, eller et virkelig behov?

I en periode med høykonjunktur lot jeg være å bygge et nytt verksted etter anbefaling fra bedriftsrådet. Mine motiver for en eventuell bygging hadde

Vesten trenger dagslys

Alkoholen er et enormt problem i Finland. Av hensyn til dem som ikke tåler alkohol, bestemte min kone og jeg oss for ikke å servere en dråpe hjemme hos oss. En slik beslutning kan gjøre deg til latter innen forretningsverdenen.

En mann fra firmaet kom for å snakke med meg. Hjemmet hans var i oppløsning, og han hadde fått en advarsel fra ledelsen. Jeg fortalte ham om vår beslutning. Han sa at han var redd for å irritere viktige kunder hvis han brøt med slike sosiale omgangformer, men han hadde mot nok til å gjøre det. Familien hans ble reddet, og han er i dag en av firmaets mest betroede menn.

Forretningsfolk i Vesten er ofte ikke klar over

Fremtidens teknologi — frykt eller håp?

Industriledere, fagforeningsfolk og økonomer var invitert til en sesjon i Caux 26.—31. august, om ovenstående tema.

nemlig ikke vært oppriktige. I grunnen var det et ergjerrig innfall for å vise at jeg kunne gjøre det like bra som andre. Senere kom en nedgangsperiode på tre år innen bygningsbransjen. Den vanskelige beslutningen jeg hadde tatt, gjorde at vi nå kunne møte alle våre forpliktelser uten å skjære ned på personalet.

Tilbake til den gamle smien

Likevel hadde jeg bekymringer om ikke å kunne sysselsette hele arbeidsstokken. Da vi snakket åpent ut om saken, og igjen takket være et forslag fra bedriftsrådet, fant vi løsninger i form av ny aktivitet innen metallkonstruksjon og sol-energi.

Jeg fant ut at enkelte av mine ansatte kunne gjøre noe annet enn det de var vant til. Noen av dem gikk over i den gamle smien, selvom man tenkte at dette egentlig ikke ville være tilstrekkelig lønnsomt. Men de fant glede i å kunne jobbe hardt fysisk. To av metallarbeiderne kom og tegnet i et helt år, og det interesserte dem meget. På denne måten kan man skape variasjon i virksomheten, og dermed blir det lettere å tilpasse seg behovene når konjunkturrene forandres. Jeg mener ikke dermed at dette skulle gjelde over alt, eller at problemene arter seg likendane andre steder — jeg vil bare vise at kreftene ofte kan benyttes på forskjellig vis.

Mine ansatte har tatt initiativ og ansvar langt utover det de behøvde ut fra sin stilling og funksjon. Dette resulterer i et annerledes åndelig klima, der strukturene lettere lar seg forandre, uten for meget byråkrati, papirarbeid og organisering. Det gir rom for at mere arbeid utføres, under samtykke og av egen fri vilje.

En fare som stadig forfølger oss, er å legge oss til hvile på det vi allerede har oppnådd, både profesjonelt og sosialt. Vi er meget konservative i Sveits!

Men jeg tror at alle kan skape et nytt åndelig klima, og gjøre det mer troverdig at det frie næringsliv tjener samfunnets beste.

Av innkjøpsdirektør Paul Gundersen, Finnland:

hvilken kamp enkelte ledere i den tredje verden fører mot korrupsjonen. Deres beste allierte er vestlige forretningsfolk som gjør ærlighet til sin rettesnor.

Ærlighet er ikke dumhet. Du forteller ikke alt du vet til noen som er ute etter å utnytte deg. Men det er en beslutning om ikke å være en del av visse mekanismer i industri- og forretningsverdenen som ikke tåler dagens lys. Kampen mot korrupsjon begynner med ærlighet i små detaljer. Det var slående å se mine medarbeideres positive reaksjon da jeg fortalte om min beslutning om å være absolutt ærlig. De følte seg lettet, og har siden tatt skritt for å motarbeide uærlighet i vårt eget selskap.

Presidenten for bilprodusentene i Japan møter europeere

For 26 år siden vandret en middelaldrende japansk passasjerer inn på lufthavnen i Roma. Kuffertene og lommene hans svulmet av deler fra motorsykler han hadde tatt fra hverandre. Over skulderen hang felger og dekker. Da det viste seg at han ikke hadde penger til å betale for overvekt-bagasje, åpnet mannen kufferten og ikledde seg en stor del av innholdet — skjorter, jakker og en frakk. Bagasjen ble veiet igjen. En smilende mann bak skranken ga seg og lot japaneren slippe igjennom. Svettende i sommervarmen og med felgene klinkene på ryggen marsjerte han fornøyd ombord i flyet til Tokio.

Mannens navn var Soichiro Honda, bilmekaniker. I dag dominerer hans motorsykler verdensmarkedet, og hans biler er blitt populære i Norge.

Takashi Ishihara er generaldirektør i bilfabrikken Nissan, som produserer Datsun-bilene. Samtidig er han president for de japanske bilindustriers forbund. Japan produserer 11 mill. biler pr. år, 1 mill. mer enn de amerikanske fabrikkene.

De japanske bilene er i det hele tatt populære i Vesten. Men det ville være løgn å si at de er populære hos dem som er ansvarlige for Vestens økonomi eller de ansatte i Vestens bilindustri. Europas bilimport fra Japan steg i fjor med 28 prosent. Mens Toyota, Datsun og Honda erobrer en stadig større del av markedet, går bilprodusentene i Vesten inn i en stadig alvorligere krise. Japanerne lover å begrense sin eksport, men tallene ser ut til å stige likevel. Konflikten setter mye vondt blod, og kunne føre til en gjenoppliving av proteksjonismen med farlige konsekvenser for verdenshandelen.

På denne bakgrunn var det betydningsfullt at Takashi Ishihara, president både for de japanske bilprodusentene og Nissan Motors (som lager Datsun), tok den lange veien til Caux for å delta i årets industrikonferanse. Det ga anledning til en ærlig utveksling av synspunkter mellom Ishihara og en rekke europeiske industriledere. Motsetningene ble ikke feiet under teppet, men en vilje til å forstå hverandre preget diskusjonen. Solidaritet mellom konkurrerende land og industrier er ikke lettkjøpt. Det vil ta tid å bygge den. Men tillitsforhold mellom de ansvarlige er en viktig byggesten.

Vesentlig var også deltakelsen fra u-landene. De satte et underliggende spørsmål i fokus: Hvordan kan de rike lands industrier, i stedet for å sloss om markeder som er langt på vei mettet, sammen gjøre noe for å møte u-landenes behov? Det var ingen som hadde noen patentløsninger. Men spørsmålet vil bli sittende som en utfordring for alle som lyttet til talene og samtalene i Caux.

Kardinal König om tro og teknologi

Blant talerne under industrikonferansen i Caux var Kardinal Franz König, Wiens erkebiskop, som inntil nylig også var ansvarlig for den katolske kirke i de kommunistiske land. I vår representerte han Paven på et lengre besøk i Kina for å forhandle om kirkens stilling der.

Kardinalens tema i Caux var «Morgendagens teknologi — en kilde til frykt eller håp?» Han åpnet med å si at atmosfæren i Caux hadde fengslet ham fra første øyeblikk, og at Caux var som en surdeig i verdenssamfunnet.

I sitt foredrag sa han blant annet:

Går menneskets moralske og åndelige utvikling fremover parallelt med den tekniske og økonomiske utvikling? Eller blir mennesket hengende etter og mister noe av sin menneskelighet? I en verden hvor det gode og det onde eksisterer side om side, holder det gode på å bli sterkere enn det onde?

Hvis det gode skal vinne fram, trenges det ikke minst en sterkere innsats fra de religiøse krefter. Men en slik innsats kan ikke organiseres. En sinnets forvandling, en hjertets omvendelse, er nødvendig.

Den yngre generasjon opplever allerede i dag at den åndelige dimensjon begynner å gjøre seg gjeldende i industrisamfunnet. Deres fedre var oppslukt av at virkeligheten kunne utforskes gjennom eksperimenter, at naturlovene kunne erkjennes og hjelpe til med å løse våre problemer. Hele det forrige århundre med dets høyskoler og studérkammere var berget av fantastiske oppfinnelser og oppdagelser.

Men dagens unge er lydhøre for en nyoppdagelse av det åndelige, for at hjertets intuisjon må utfylle vitenskapen. Mennesket har nemlig noe som er mer enn teknikk og makt, vitenskap og velstand: Mennesket har et hjerte. Menn som Max Planck, Werner Heisenberg og Albert Einstein hadde en forutelse om den nødvendige enhet mellom vitenskap og samvittighet, intuitiv tro og rasjonell tanke. De banet vei for denne enheten. Hos mange av vitenskapens unge representanter i dag er dette åndelige oppbrudd merkbart. De er bare noen stemmer blant mange som vender seg bort fra en rent materialistisk livsform og søker etter nye verdier og livsinnhold.

Unge mennesker merker allerede at de kan være til velsignelse for andre når de selv har funnet fram til livets kilder. Hvis de har oppdaget Gud, og anerkjenner ham gjennom den måten de lever på, da er de i stand til å rense verden, forandre verden, og åpne nye veier inn i fremtiden, uten frykt og bekymring. For Guds hender bærer hele verden. Hos ham er fremtiden trygg, ved hans hånd finner alle sin vei.

Vi må sette etikk foran teknikk, mennesket foran saker, det åndelige foran det materielle. Vitenskapsmannen vil gjøre menneskeheten en stor tjeneste hvis han holder fast på menneskets transcensens i forhold til verden, og Guds transcensens i forhold til mennesket.

Kort nytt

SØR-AFRIKA

Gatsha Buthelezi, statsminister i den sørafrikanske staten Kwa Zulu og leder for frigjøringsorganisasjonen Inkatha, så filmen *Frihet* da den ble vist i den lovgivende forsamlingen i parlamentet i Ulundi i sommer. Medlemmene i forsamlingen hadde tilbrakt dagen med å diskutere skoleuroligheter i området. «Jeg kunne gjerne se denne inspirerende og gripende filmen om og om igjen,» sa Buthelezi. «Den viser veien til konfliktens løsning.»

KRISTIANSAND

Fædrelandsvennen brakte den 18. september en større artikkel om MRAs industrikonferanse i Tokio i vår. Den var skrevet av konsulent Edvard A. Brøvig ved Norsk Arbeidsgiverforenings avdelingskontor i Kristiansand. Brøvig tok selv del i konferansen, og rapporterte at tre tema sto i fokus: 1. Hvordan bryte med nasjonal selvishet? 2. Hvordan bygge bro mellom individer, sosiale grupper og forskjellige land? 3. Hvordan få i gang en moralsk og åndelig revolusjon som alle innser nødvendigheten av, men som er vanskelig å få til?

Artikkelen ble også gjengitt i september-nummeret av *Arbeidsgiveren*, Arbeidsgiverforeningens blad.

NORSK TORSK

I et takkebrev fra de ansvarlige for sentret i Caux blir en gave fra Nord-Norge igjen lovprist. Det er sjetten året på rad at tromsøværinger sørger for en sending av 6 tonn frossenfisk av fin kvalitet. Dermed er det gitt 42.000 enkeltmåltider norsk torsk til sentret.

ZIMBABWE

400 krigsskadete gerilja-soldater satt og sto i konsentrert oppmerksomhet under visningen av MRA-filmen *Frihet*, som ble laget og spilt av afrikanere om de spørsmål som oppstår i et befridd afrikansk land.

Fremvisningen ble arrangert i en leir i Matabeleland av en velferdssekretær for Patriotisk Front. En annen av arrangørene talte etter filmen og takket soldatene for alt de hadde ofret i frigjøringskampen.

«Nå må vi kjempe for et forenet, uselvvisk Zimbabwe hvor alle vises omsorg og alle arbeider sammen for en ny fremtid,» fortsatte han. «Vi trenger å bringe orden i vårt liv med Guds hjelp, i henhold til de absolutte normene i filmen.» Soldatene applauderte og mange av dem ba om å få beskjed når flere filmer skulle vises.

DOKUMENTARFILM

En ny kortfilm om frigjøringen av Zimbabwe tektes på norsk i disse dager. Filmen illustrerer begivenhetene omkring frigjøringen gjennom personlige beretninger. Det fortelles blant annet om nasjonalistpresten Arthur Kanodereka som ble myrdet på grunn av sin innsats, og Alec Smith, sønn av den tidligere statsministeren.

RUHR

Den 17., 18. og 19. oktober finner det sted en MRA

Prisen på . . .

Forts. fra side 1

Selvfølgelighet blir ofte til ultimatum når kravene fremsettes på vegne av en gruppe. Gruppen ser det som sin rett ikke å bli hengende etter i velstandsutviklingen. Det går for bøndene, fiskerne, arbeiderne, akademikerne, studentene, kort sagt, nesten alle. «Jeg synes mye av den gamle kravholdningen kom fram under vårens tariffoppgjør,» sier statsråd Kleppe.

Skal vi få oppleve at en interessegruppe slår av på sine krav ganske enkelt for å statuere et eksempel? Det ville være et skritt i retning av å snu en gal utvikling.

Vår klode blir fattigere og fattigere mens vi blir rikere og rikere. Det er ikke bare oljen som minker. 60 mill. kubikkmeter tropisk trevirke felles hvert år. For 30 år siden var det 4 millioner kubikkmeter. Det er en økning på 1.500 prosent. Selv Amazonskogen, som er 40% av jordens tropeskog, skal være truet, med uoverskuelige følger for klima, vann og surstofftilførsel.

Det meste av trevirket går til de rike lands møbelindustrier. Som lever på at kundene — de fleste av oss — skal ha «siste skrik», og kaster tonnevis av brukbare møbler hvert år.

Håpet om at vi skal våkne er blitt sterkere etter at skadevirkningene av vår kravstorhet har begynt å ramme oss selv. Velferdsstaten greier ikke lenger å bære byrden av våre krav. Vi produserer ikke nok til å finansiere vår livsstil. Så trykker vi mere penger, og høster en inflasjon som sakte uthuler vår økonomi.

Det eneste gode ved denne situasjonen er at hver og en av oss kan gjøre noe med den. Vi kan begynne med å forandre oss selv her og nå.

Her er en liten historie om en pensjonert svensk lærer og hans kone. Huset deres måtte males. De hadde fått et anbud på kr. 15.000,-, hvilket lå langt over deres muligheter. Videre undersøkelser førte dem til en maler som ville gjøre det for kr. 5.000,-, men da uten kvittering. Det ville jo være lønnsomt for både ekteparet og maleren, men ikke for landet og andre skatteyttere. Ekteparet sa nei, og fant til slutt to malere som gjorde jobben for kr. 9.000,- med kvittering. De to malerne var fascinert da de hørte at ekteparet hadde avslått et anbud på kr. 5.000,- og spurte hvorfor. Forklaringen ble grunnlaget for et vennskap, og da læreren senere fylte 70 år, fikk han telegram fra de to malerne.

Alle kan vi gjøre noe. Verdinormer som absolutt ærlighet og uselvviskhet kan hjelpe oss til å oppdage hva. Det er en stor tanke at lille jeg kan være pionér for en sunnere norsk økonomi, og en enda større at jeg kan gjøre noe for dem som har det verst på vår klode.

Jens-Jonathan Wilhelmsen.

weekend i Gladbeck, en gruveby i nærheten av Essen. Møtet åpner med at deltakerne drar ned i en gruve!

Tema er *Morgendagens teknikk* — kilde til angst eller håp? Blant innleiderne er hovedtillitsmannen ved Brown-Bovery-konsernet i Mannheim og prosten i Gladbeck-Bottrop prosti.

Et nett av fiberglass

Hvordan finner vi Guds ledelse, og hvordan virker den? Vi sakser denne lille biten, fra England:

Å finne Guds ledelse er ikke bare en del av dagsrytmen, det er som et bindingsverk som holder livet ditt sammen, et edderkoppspinn laget av usynlig fiberglass — du kan ikke se det, men det former alt i livet.

Det er der 24 timer i døgnet — og innebærer at du blir forsinket av noe om morgenen slik at du er tilstede og kan ta den telefonsamtalen du ikke visste om på forhånd; at du så rekker toget likevel slik at du kommer tidsnok til avtalen du skulle nå, at du åpner sinnet og hjertet for noe mens du vasker opp slik at du er rede for behovene hos den neste telefonen eller den neste som ringer på døren; at du hindres i å gjøre omstendelig idag noe som kan gjøres bedre og trenges mere imorgen.

Hvorfor du er satt på jorden

Ofte ledelse er mer enn det du gjør eller ikke gjør hver dag. Det er en følelse av kall, en voksende forståelse av hvorfor du er blitt satt på jorden, og oppdagelsen av at det er for Guds formål og ikke for dine egne. Slik blir det en farlig og uendelig interessant måte å leve på.

Ailsa Hamilton

SVAKSTRØM ER VÅR STYRKE

Vår spesialitet:

Alt materiell for
avslutning av
svakstrømskabler

90 år som spesialforretning
i svakstrømsbransjen

O. ØSTMO A/S

Rådhusgt. 3, Oslo 1

**ISEKI FRESER,
HAKKER OG SLÅR**

Iseki kombinasjonsmaskin. Avansert og allsidig. Sterk og pålitelig. Kan lett tilkoples jordfreser, slåmaskin, radrensere, snøfreser og tilhenger.

ISEKI KC 450
6 HK OG VENDEGEAR

FORHANDLER:

REINHARDT

Reinhardt Maskin A/S 4601 Kristiansand S,
Avdeling Oslo: Hvamveien 1, 2013 Skjetten

Diriger Deres
import via

KRISTIANSAND

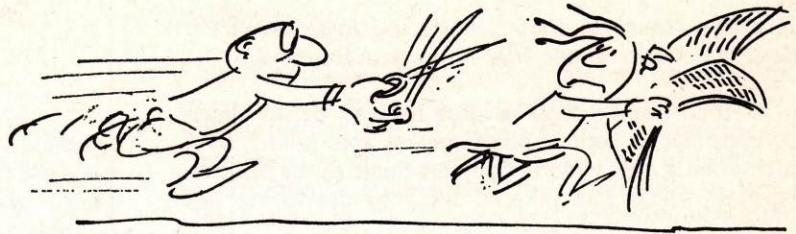
med sine gode
forbindelser fra
utlandet.

Vi tilbyr Dem
lagring, fortolling
og distribusjon.

KST Spedisjon A/S

Havnebygget,
Kristiansand.

klippet

Hver dag vier jeg minst en halv time til å tenke over hva jeg gjorde dagen før, hva som var rett og hva som var galt. Jeg stiller meg selv ansikt til ansikt med min samvittighet. Det er meget viktig å se seg selv klart hvis jeg vil se det som foregår omkring meg klart.

Av alle mulige veier er samvittighetens vei den raskeste. Den følger en rak kurs.

Vladimir Dedijer, Titos livslange venn og offisielle biograf, i et intervju i «Correio Della Sera», Milano, 16.7.70.

Det er i det hele tatt ingen tvil om at min kristne oppdragelse har hatt sterk innflytelse på meg. Vi tror at Jesus Kristus er Guds sønn. Blant mennesker har Mahatma Gandhi og en rekke andre tenkere betydd meget for min innstilling. Men grunnleggende sett har jeg mitt opphav i Kristus.

Kenneth Kaunda, Zambias president, i et intervju i anledning av hans statsbesøk i New Delhi, i «Indian and Foreign Review», mai 1980.

— Er det alltid troen som leder Dem?
— Ethvert menneske må fullføre den oppgaven som Gud legger på ham . . . Vi vil gjerne tro at moral og politikk ikke har noe med hverandre å gjøre. Men de er uatskillige.
— Hvordan ville De helst bli husket av historien?
— Som en Guds mann — fordi det svaret berører alt.

Anvar Sadat i «Figaro».

— Hva er der som driver Dem?

— Min religiøse tro. Det er kilden til min styrke. Folk flest kan se annerledes på det, men det bekymrer meg ikke. Jeg vet at jeg er ingenting uten en tro.

Det er uærligheten som gjør meg vanskelig å ha med å gjøre. Vi polakker må vende oss mot vaner som ble dannet for 35 år siden. Et regime som ikke baserer seg på sannhet, må gå under.

Lech Walesa, ifølge «Le Monde».

Politbyrå og erkebiskop bryr arbeiderne seg mindre om. De legger mer vekt på forbindelsen med den aller høyeste instans, som de hver dag påkaller i felles bønn og mektig korsang. Det som blir igjen av denne verden, er det lille portrettet av paven fra Polen, som henger over verftsporten.

Ved verftsporten mottar de også knelende nattverden. Siden streiken begynte har de avstått fra all alkohol, hvilket er uhørt for polakker.

«Der Spiegel», Hamburg, 1.9.80.

Ingen av oss ønsker vel at vi langsomt skal drives inn i overvåkingsstaten, et gjennomkontrollert samfunn. Det synes imidlertid å være fare for at dersom vi ikke tar oss selv i nakken og foretar en nasjonal opprustning av vår moral, vil vi etter hvert havne i kontrollstaten der vi alle betraktes mer eller mindre med rette som potensielle kjeltringer.

Direktør Gunnar Brask i Norske Forsikringsselskapers Forbund, Verdens Gang og Fædrelandsvennen 26.8.80.

Ny Verden vil fremme: En åndelig og moralsk opprustning. Solidaritet mellom enkeltmennesker og nasjoner. En revolusjon under Jesu Kristi Kors, som vil omskape verden. Individets og samfunnets forandring. Absolutte moralnormer: ærlighet, renhet, uselvishet og kjærlighet.

INFORMASJON OM MORALSK OPPRUSTNING

Utkommer med 6 nummer i året.

I redaksjonen:
Eva Riise Hanssen - ansvarlig red.
Anders Eskeland
Einar Engebretsen
Jens J. Wilhelmsen
Inge Mannsåker
Sturla Johnson
Keld Jørgensen (Danmark)

ABONNEMENTSPRIS for et år
Norge kr. 40,-
Danmark dkr. 32,-

Redaksjonens adresse:
Postboks 3018, Elisenberg, Oslo 2
Tlf. 02/44 64 78 — Postgiro 5 12 57 94

Danmark:
Postboks 312
1502 København V. Postgiro 18 51 51

Sverige:
Sveavägen 34, 6., 111 34 Stockholm
Tlf. 08/10 34 56

Trykkeri: Brødr. Tengs, Oslo

Utgiver: Stiftelsen Moralsk Opprustning
NY VERDEN